

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 30. Morietur in peccatis suis, qui ea multiplicat, vt nexus cæcos quos in hora mortis non liceat rescindere, sed dissoluere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

§. 30. *Moriatur in peccatis suis, qui ea multiplicat, ut nexu cecus quos in hora mortis non liceat rescindere, sed dissolvere.*

61 **A**tamen aliam nolis suggerit propheta rationem, quæ naris hoc explanat: *Ne forte constringantur vincula vestra, consummationem enim & abbreviationem audisti à Domino.* Iam diximus peccata, vincula esse, nodos ac laqueos. Quando meritali cõmittis, tibi laqueum iudicis stridum fortissimum, quando in idem relaberis, illum fortius stringis, quando ex consuetudine peccas, in arctissimam conuertitur catenam, ut dicat D. August. te ab illa posse liberari, esse distillimum, imo teste D. Bern. ea de causa S. Scriptura in iis locis, quæ citat, videtur inter impossibilia non erare. Idcirco contumeliam omnia Apost. *A heri, amicus vos metipso per singulos dies, docet hodie cognominatur,* venos peccatis expeditur ne forte constringantur arctius vincula vestra: *Ut non obduretur quis ex vobis fallacia peccati.* Vana deceptio spe quæ nos peccatum deludit, temporis ac opportunitatis agendi penitentiam.

Notat Orig. hæc verba Hier. quæ superius attigimus: *Peccatum Iuda scriptum est stylo ferreo in vngue adamantino, excavatum super lantui tuam cordis eorum.* Si capio, significat propheta difficultatem liberandi te à peccato quod commisti. Si peccatum aramento vel in charta scriberetur nullo negotio deleteretur, porro scriptum stylo ferreo, & in vngue adamantino, quæ tanto magis igitur, quæ se extendit, agnoscit radices, quo totum cor occupet. Quando radices arboris sese radicem complectuntur, & inter se stringuntur sub terra, illa extrahi, si valeas. Aliud hæc latet, quantum sapio, mysterium, his enim verbis Vates Euangelicus tali modo sui temporis loquebatur peccatoribus, ut magis videretur illa dirigere ad nos qui sub lege gratiæ victimus. Instruit Christus Dominus remedium peccatis nostris efficacissimum, sacramentum sc. penitentiae. O supremum remedium! O fortitudo celestis! O misericordia immensa eius qui nobis illud protulit tam universale, quod omnibus peccatoribus, peccatisque omnibus medere videtur de quo suis asseruit Apollolis, & eorum nomine cunctis eorum successores ministris futuris: *Quæcumque solueritis super terram, erit soluta & in caelis.* Generale remedium, efficax medicina. Nota tamen, quod diuina quædam sapientia vultus fuerit Christus illo verbo, *Soluere*, ut postmodum dixit de iumentis soluedis, die Palma-

rum: Soluere & adducite mihi. Licet communi Matt. 23. proverbio dicamus, tantum valere, nodum distendere ac soluere, in hoc tamen casu diuersam habent significationem: Non enim habet Aliud est potestatem Confessarius absolutam, ac facultatem absolventi pro libitu suo peccatoris, unico dissolventi peccata rescindendo, & nihil circa illa super aliud paraddendo, sed bene eorum nexu dissolventi rescindendi, illis vngues innectendo quasi qui nodum distendunt. Est etenim Confessarius iudex & ut iustam ferat sententiam, penetrare, perferuari, iudicari debet peccata eorumque qualitates, ac eorum peruersam tangere malitiam, Det iniuriam, illarum tibi ipsi damnum, datum proximo scandalum, attendere qua ratione reparandum, Deo pro contumelia satisfaciendum, illi fama restituenda, alteri bona, alteri iniuria & damnum alteri.

Hoc non est adeo leue, sed magna difficultatis opus & tanto magis, quanto hæc vincula arctius constringuntur, & nexu horum strictius illaqueantur, ut sapius miser hæreat. Confessarius animo perplexus, anse ob culpæ gravitatem ad speciem, aliàs propter malitiam eorum in executiõne, deinde ob damnum proximo illatum, & ut nulla fiat compensatio. Quæ igitur ratione vis tu unico conatu, ac impetu, ut nec quid tempus habes dicendi peccata, nec confessarius illa intelligendi, ac de illis nec tu quidem cogitandi, nexu hi distenduntur, formaque vincula distringantur? Cave tibi, si propheta: *Quia consummationem, & abbreviationem audisti à Domino.* Quid secus dicit pharisæi Hebraicam significat: *Audite mihi Dominus dixerit, quod consummabit & abbreviabit: scindet tibi filum vitæ quando te iuris, & cum longam tibi speras telam, illam sul hanc, infestaque morte abbreviabit.* Hoc dicitur Sacra pagina manifestat: *Iniquitates sua capiunt in prou. 5. 3. pium. Et sumibus peccatorum suorum constringitur.* Legunt Septuaginta: *Catenis peccatorum unusquisque constringitur.* Quid autem hinc sequitur? *Ipsè morietur, quia non habuit disciplinam, & in multitudine iniquitatis sue decipitur.* Iridentur in illo, & omnes computes eius rationes in nihilum euascent. Ea contigisse refert veritas Christus illi parum sapienti, qui euanõ securus conputus suos facielat vitæ diturnioris, multoque sibi ventros arrogabat annos dicens: *Anima habes multa bona posita in annos plurimos requiesce, comedere, bibere, epulari.* Luc. 12. 19. Tanto felicitatis celerius, que vox de caelorum, quæ illa eadem hora momento tenentis vitæ

D. GREG. vita tela succi dunt: *Stultie hanc nocte, animam tuam*
reponent à te: qua autem parasti, eius erunt No-
 runt omnes ex D. Greg. excedendum exitu pa-
 tris nobilis illius Maximi, cui viam incedes per-
 ditionis, subito à Deo morbo in lectum deiecitur:
 & dum de animæ salute agere conatur, videns
 rem esse multi temporis, multosque nodos e-
 dissolutendos, tempus quoque vite suæ brevis fi-
 niendum, sic ut nec sibi cogitandi de peccatis suis
 adesset opportunitas, quanto minus ut illa verâ
 penitentia dilaret; ecce in lamentabiles hæc
 voces erumpit: Domine: *Laducas usque mane, &*
hæc dicens, expiravit; cui Deus nec horam con-
cessit penitentiæ, sed nec tempus, ut vel semel
de præteritis oculos ad cælum suspirans attolle-
ret. Nô hoc ideo permisit Deus inquit D. Greg.
pro illo, qui subito periit: sed ut tu quoque con-
sideres, tibi posse idem obuenire, tibi que persua-
deat, quod monet Apostolus: Dum tempus habi-
mus, operemur bonum.

Ad Gal.
6.10.

Apolo.
6. de
David.
e. 10.
Matt.
24. 20.

Conformiter hæc doctrinæ eodem loco ex-
 ponit idem D. Greg. illud Christi nobis datum
 consilium, quod ad rem quoque perpendit D.
 Ambr. de David: *Orate ut non fiat fuga vestra in*
hyeme, vel Sabbato. Prædicat Christus in hec
 tristesq; successus civitati Hierusalem obuen-
 turos calamitatem Iudæos ob prædictæ culpam
 oppressuram, venturos copijs instructos i ami-
 cos, Romanorum exercitus, ciues destruit ad ex-
 tremam redactos, animoque consternatos, eorû fle-
 tus gemitus, eiulatus, at vicium erit inquit hoc
 vobis reueditum: primum velocitas, fuga vobis co-
 sulite, provide Dominum orate, ut velro hoc a-
 gere possitis nisi in comando, nulloque ne-
 gotio: *ut non fiat fuga vestra in hyeme, vel Sabba-*
to. Tempus enim hibernum fugæ minus est co-
 motu, dies enim sunt breviores, ætè nubibus ob-
 ductus, continuis imbribus inflamur rivi, repe-
 states ingruunt, quæ terreat, & retropellat equos
 generosissimos, milleis occurris, ac immergeris
 volutabris. Sed neque aptus est fugæ dies Sabba-
 ticum enim esset quieti institutus, non nisi ad
 o nulla passuum licitè erat proficisci, & quæ
 pluribus incedere cogebat imminens necessitas,
 magno illi hoc erat in pedimento. Hæc Iudæis
 Christus prædicat, illos præmonens de calamitati-
 bus, quæ eos moneret à corporalibus inimicis
 infligenda: *Orate ut non fiat fuga vestra in hyeme*
vel Sabbato. Attamen potiori vestrate ad nos hæc
 verba diriguntur, quibus præ auct ut nobis pro-
 spiciamus & ten-petivæ à spiritualibus angustijs
 penitus liberemur incolumes. Ignoscat mihi
 Deus: In quam tua te coget peccata calamitate,

tui & fortissimi, & crudelissimi inimici, illisque
 demones associati, qui tuæ tantu inuigilant per-
 ditioni. Quam tibi vltima discessus hora cetera
 opponit: omnia enim tibi oculis subijerent specta-
 da, hie puella desloratam, honestam alterius vxo-
 rem depravatam, pauperem denudatam, pomen
 Dei blasphemis impetum, beneficiorum eius
 contemptum, eius clamoribus surdas aures, celi
 oblivionem, ad sola tetrena affectus inordinatos.
 Tum temporis illi tibi ostendent inimici, quam
 tibi aduertantur voluptates, delicia, lucra, quæ
 tibi velut amicos habuisti.

Si Davidem inquit D. Ambros. tanta de-
 pressit angustia toto vite suæ tempore, viciam,
 quod commisit peccatum, ut etiam post lachry-
 marum rivulis elutum, tristis adhuc ingemisset:
Peccatum meum contra me est semper. In quas te
 non compellent ea amitates, tot à te pataria cri-
 minia veandissima, quæ nedum penitentia la-
 chrimis non eluisti, sed in illis perimax confu-
 sisti: Quæ demonum legiones tuæ bella suscita-
 bunt fiduciam, cum illam quoque fundando in
 bonis operibus, nulla in te reperies à Deo remu-
 neranda, sed innumera scelera ignibus casti-
 ganda sempiternis. Hoc est, quod ante diximus.
 ex ore Christi: *Veniens dicit in te, & circumda-*
bunt te inimici tui. Hoc verbum: *Circumdare,*
 militia proprium est. Remedium tuaque salus
 in fuga consistit, per veram penitentiam, quæ
 fit duobus pedibus, intellectu ac voluntate ut
 præfati sumus. Cavete igitur (monet Chri-
 stus) *ut non fiat fuga vestra in hyeme vel Sabba-*
to. Ne fugere differas in hyemem. Non loqui-
 tur inquit D. Ambros. de hyeme, ut est pars
 anni, sed de infirmitate: *Hyems non temporis, sed*
infirmitatis, quæ sol intellectus obnubilatur, stel-
 la sensuum obscuratur, pluvie dolorum per-
 narumq; imbres, torrentem inflant, qui cunctos
 dissipet discussit, febres excitant volutabra, quæ
 itinera tibus iter præcludunt: *Est hyems non ter-*
renti solis, sed menti, quando animus frigidus illabi-
atur, quando vapor animæ evanescit, quando soluitur
vigor sensus, quando nimius humor exundat
& mentem gravat, quando interior caligat ad spe-
ctus. Pluvium figendi sunt passus, latissima regio
 percurrenda transeundum tibi à delictijs ad do-
 lores, à voluptate ad penas, ad execrationem ab
 amore. Potentia pes intellectuæ plures debet
 pressus figere, cognoscere commisi peccati respectu
 Dei exercende. Simulter & voluntas longum de-
 bet iter suscipere, spei, charitatis dilectionis erga
 Deum, odij contra peccatum, fatis factionis tam
 cul-

et ipse contra Deum patrat, quin damni proxi-
 mo illati. Ne differas in diem Sabbat, diem quie-
 tis, horam mortis ultimam: quando iam sensus fa-
 tiga i contabescunt, intellectus humoribus op-
 pressus, qui caput conturbant, victus succumbet.
 Lethargia voluntas obdormiscet quasi sepiam
 movere incapax, infirmita consideret, dissolutione
 & fortissima pusillanimitate obruta elanguescet:
 D.Ga. *Memento te (ait D.) reg. ad conscientiam suam epilo-
 gium, quid veritas dicat. Orare ne fiat fuga vestra
 in hyeme vel Sabbato. Per legis quippe mandatum, am-
 bulare longius Sabbato non licet. Hyems quoque ad
 ambulandum impedimento est, quia gressus ambu-
 lantium corporis frigoris adstringit. An ergo Oratez
 ne fiat fuga vestra in hyeme vel Sabbato. Ac si aperte
 dicat: Videte ne tunc queratis potentiam vestra fugie-
 re, quando iam non licet ambulare: Illud ergo tem-
 pus quo fugere non licet, modo debet cogitari, dum
 licet. Illa hora nostri exitus est. semper inuicenda, ista
 Rex optatoris nostri admonitio, ante mentis ocu-
 los semper est ponenda, qui ait: Vigilate utique,
 quia nescitis diem neque horam.*
 Hoc eodem argumento conatus est D. Greg.
 ad mentem revocare saniorum Venantium, qui
 monachus cuculum exuerat, factis Cancellarius
 Italiae, salutis anime suae prosum incurtus, &
 praefata Christi verba perpendens tandem conclu-
 dit: In hyeme ergo vel Sabbato fugere conatur, qui
 iam districti iudicis, tunc appetit fugere, quando
 ei iam non licet ambulare. In eo vero quod Do-
 minus ait non differendam fugam de inimicis in
 Sabbatum, tangere illum opinor illud, quod ipse
 decreverat, quando populo de caelo pluit manna
 in alimentum, panemque quotidianum: praecipit
 enim Moysi, cunctum populum praemoneret: ex
 eo quod Sabbatum, dies esset quietis, nemo differ-
 ret colligere manna in sui alimentum usque in
 diem Sabbati: illo quippe die non inveniretur, sed
 proiudi die illud colligerent antecedens, nempe
 Veneris: *Requies Sabbati sanctissima est Domino
 eras, quodcumque operandum est facite. Qui obe-
 dientes inveniunt, ita fecerunt, ut Moyses dixerat,
 & fuit illis abunde proavsum. Erant autem & ali-
 qui partim creduli, qui dicerent: eras quoque dabi-
 tur oportunitas: licet enim sit dies quietis, licet
 nihilominus nobis de cibo manna proiicere, & se-
 del. los deluerunt, egressi quippe ut colligerent,
 manna non invenerunt: Venitque s. prima die & e-
 gressi de populo non invenerunt. Vacui domum re-
 dierunt. Conceptus est hic D. Gregor. Nissen. O
 mortis hora, tempusque inlirmitatis: hoc enim di-
 citur dies quietis: constat etenim nihil tunc tem-
 poris iam desiderare oportum, nam partim quiesce-
 Hieron. Bapt. de Lanua Tom. 11.*

re, ad hoc intenditur ut dormiat, ad hoc amovent,
 strepitum, domum familiamque compescunt, ad
 hoc inungunt tempora, ut parum conquiescat.
 Ne quiesco, mereris in illam horam animae tuae
 colligere, ne cessata: fieri enim potest, ut egressus
 non invenias, vacuumque te redire in periticas:
 Quere Dominum dum inveniri potest, in voce
 eum dum prope est. Interim dum sani sunt animae
 pedes, intellectus, sensus, voluntas: qua te Deum,
 tumque subsidium. Interim dum vales iudicio,
 memoria recentis: sensibus integris, Deum inuoca:
 si enim differas usque dum omnia obtunduntur,
 tu vero magis ut quiescas quam ut labores ido-
 neus sis: maxime periclitaris.

§ 31. Morietur in peccato, qui illud, ut Pharaon
 mare ingrediatur eiusque manibus occidetur,
 velut Saul Amalecitas.

D. Emum ait David: *Cognoscetur Dominus in
 dicta faciens, in operibus manuum suarum.* *Sal. 9.*
*comprehensus est peccator. Opera manuum
 eius sunt peccata & fraudes, quas orditur, iniqui-
 tatum. Ut arbitror tangit vates rex illud quod
 Spiritus S. narrat contigisse Pharaoni contuma-
 cia, quem praefectorum ac reproborum bene dixe-
 rit prototypum. Peccator erat obfirmatus, cui co-
 vertendo non sufficiebant minae, nec promissa,
 nec supplicia, nec miracula eo spectata: te patrat:
 heri malus, peior hodie, oretentis promebat haec
 verba, necessitate compulsus: *Cras, eras, dimittam
 Exod. 8.*
populum. Vox (inquit D. Aug.) coram reprobarum, 10.
*qui extra arcam remansit: eras, eras, die isthero
 &c. Tandem in obstinata malicia sua contuma-
 cior, mare ingreditur Dei populum perlecuturus,
 Deo multoties exersit agus ac rebellis festinato
 procedit, virget, illat, maris profunda penetrat.
 Quando iam miris hbitimebat in eum iratus in-
 surgit Dominus: *Respexit Dominus super castra
 Aegyptiorum per columnam ignis & in eis ciner. Exod. 14.*
fecit exercitum eorum: & subvertit rotas currum, 14.
*feriebanturque in profundum, q. d. ex illa columna,
 qua erat velut thronus Dei, & populum ducebat
 Hebraeorum, emisit Dominus horrenda tonitrua,
 flammantia fulgura in Pharaonem, eiusque cur-
 rus, quibus illi disspabantur, distringebantur, ro-
 taque luxabantur axes eruebantur, quibus perfidus
 ille Pharaon in maris profunda deiecebatur.
 Agnoscit fetor, tandem infelix Deum, culpam sa-
 tem peccati: *mus, viam malam ingreditur, Do-
 minum persequentes revertamur, repedandum. Exod. 14.*
Fugitimus Isephalem, Dominus enim pugnat pro eis. 25.
 P. Cum***